

9

askelta varhaiskasvatukseen laatuun 1.8.2016

Näiden kysymysten avulla varmistat, että lapsi saa laadukasta varhaiskasvatusta.

1. Mitä varhaiskasvatus sisältää ja tarkoittaa?

Varhaiskasvatus on tavoitteellista

■ Lapsi saa varhaiskasvatuksessa säännöllisesti monipuolista musiikki-, liikunta-, taide-, kulttuuri-, kuvataide-, ilmaisutaide-, tanssi-, leikki- ja kirjallisuuskasvatusta sekä erilaisia elämyksiä ja juhlia. Aikaa ja tilaa on myös riittävään lepoon lapsen iän ja kehitystason mukaan. Toiminnassa toteutuvat varhaiskasvatustilain mukaiset tavoitteet.

2. Kuinka paljon varhaiskasvatusta lapsi saa?

Lapsi saa varhaiskasvatusta säännöllisesti päivittäin riittävän ajan

■ Ensisijaisesti vanhemmat päättävät sen, paljonko lapsi on varhaiskasvatuksessa.

Jokaisella lapsella on oikeus

vähintään 20 tuntiin varhaiskasvatusta viikossa eli neljään tuntiin päivässä. Varhaiskasvatukseen osallistuminen säännönmukaisesti viitenä päivänä viikossa mahdollistaa osallistumisen kaikkeen toimintaan.

Lapsella on oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen, jos se on tarpeen hänen kehityksensä, tuen tarpeensa tai perheolojen takia tai se on muuten hänen etunsa mukaista. Kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen on oikeus myös, jos vanhemmat työskentelevät tai opiskelevat kokoaikaisesti. Tällöin esiopetuksessakin oleva lapsi on oikeutettu saamaan varhaiskasvatusta ennen ja jälkeen esiopetuksen.

Jos vanhemmat ovat osa-aikatyössä, opiskelevat tai eivät osa-aikaisesti muusta syystä ole kotona, lapsella on oikeus viikossa yli 20 tuntiin varhaiskasvatusta.

3. Paljonko lapsiryhmässä on lastentarhanopettajia ja muuta koulutettua henkilöstöä?

Työn tekevät koulutetut ammattilaiset

■ Jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä on oltava vähintään yksi, mieluummin kaksi, ryhmän pedagogisesta toiminnasta vastaava lastentarhanopettajaa.

Jotta lasten yksilölliset tuen tarpeet voidaan ottaa huomioon, päiväkodissa on myös erityislastentarhanopettaja sekä avustajapalveluja. Henkilöstön poissaoloihin on aina hoidettu sijaiset. Lasten kannalta henkilöstön pysyvyys on tärkeää.

Varhaiskasvatus on opetuksen, kasvatuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu pedagogia. Pedagogian painottuminen edellyttää pedagogisen koulutuksen saanutta henkilöstöä.

Kerhon ja avoimen toiminnan henkilöstön koulutuksesta ei ole säädöksiä.

4. Minkä kokoisessa ryhmässä lapsi on?

Ryhmäkoko on säädösten mukainen

■ Päiväkotiryhmässä lapsimäärä suhteutetaan aina läsnä olevien hoito- ja kasvatustehtävissä toimivien aikuisten määrään. Alle 3-vuotiaita voi olla enintään neljä yhtä opettajaa tai hoitajaa kohti ja 3 vuotta täyttäneitä lapsia kokopäiväryhmässä enintään kahdeksan yhtä aikuista kohti. Paikalla saa yhtä aikaa olla enintään kolme aikuista vastaava määrä lapsia.

Jos 3 vuotta täyttänyt lapsi on ns. osapäiväpaikalla, lapsia voi olla yhtä aikuista kohden kolmetoista. Osapäivälapsista muodostetussa yli kolmevuotiaiden ryhmässä voisi →

siis olla 39 lasta. Tämä on käytännössä ehdottomasti liikaa.

Erytystä hoitoa ja kasvatus- ta tarvitsevan lapsen ryhmän pitää olla pienempi ja/tai ryhmässä on oltava enemmän henkilöstöä, jollei lasta varten ole päiväkodissa erityistä avustajaa.

Perhepäivähoidossa yhdellä hoitajalla voi olla korkeintaan neljä lasta koko päivän ja lisäksi yksi lapsi puoli päivää.

Kerhojen tai avoimien palvelujen ryhmäkoko ei ole säädetty.

Lapsiryhmän tulee olla mahdollisimman pysyvä. Jatkuvasti muutuvat ryhmät kuormittavat lasta ja heikentävät lasten elämänlaatua. Parhaiten lasten ystävyysuhteiden, leikin ja oppimisen jatkuvuus toteutuu silloin, kun lapset osallistuvat toimintaan säännöllisesti.

5. Kirjataanko lapsen kehityksen ja oppimisen tavoitteet?

Lapselle tehdään oma varhaiskasvatuksen suunnitelma

■ Jokaiselle lapselle laaditaan päiväkodissa henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, jonka tekemisestä vastaa lastentarhanopettaja. Siihen kirjataan lapsen ke-

hitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat varhaiskasvatuksen tavoitteet yhteistyössä henkilöstön, lapsen ja hänen vanhempiansa kanssa sekä toimet tavoitteiden toteuttamiseksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitseman tuen tarve, tukitoimet ja niiden toteuttaminen.

Suunnitelman laatimiseen voivat tarvittaessa osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut asiantuntijat.

Suunnitelma on laadittava myös perhepäivähoidossa, kerhoilta ja avoimilta palveluilta laki ei sitä vaadi.

Suunnitelman toteutumista arvioidaan ja se tarkistetaan tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa.

6. Miten yksilölliset tuen tarpeet otetaan huomioon?

Erytystä tukea on tarjolla

■ Varhaiskasvatuksessa lapsen yksilöllisen tuen tarve otetaan huomioon ja hän saa varhaiskasvatussuunnitelmansa mukaisesti erityislastentarhanopettajan antamaa tukea, avustajapalveluja sekä muuta tukea.

Säädökset eivät edellytä tuen tarjoamista kerhoissa ja avoimissa palveluissa.

7. Millaista on yhteistyö kotien kanssa?

Vuoropuhelua vanhempien kanssa

■ Yhteistyö vanhempien kanssa on tiivistä ja osallistavaa ja perustuu ajatukseen kasvatuskumppanuudesta. Vanhemmille on oma vanhempainyhdistys tai -toimikunta.

8. Millaisissa tiloissa lapsi päivänsä viettää?

Tilat ovat tarkoituksenmukaiset

■ Varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen ja otettava huomioon lapsen ikä ja kehitys. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. Lapsen ryhmällä pitäisi olla oma tila, jossa ei ole muita lapsiryhmiä.

9. Millainen ruokailu lapselle järjestetään?

Lämmin ruoka päivittäin

■ Lapsi saa lämpimän, terveellisen ruoan ja samalla hänelle opetetaan ruokatapoja ja -kulttuuria.

Yhteistyössä

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

